

A9-0040/2022

3.3.2022

JELENTÉS

a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszteréről: a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásai (2021/2233(INI))

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

Előadó: Helmut Geuking

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	25
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	29
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN.....	30

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszteréről: a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásai (2021/2233(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésről szóló, 2021. november 24-i bizottsági közleményre (COM(2020)0740),
- tekintettel a Bizottság és a Tanács együttes foglalkoztatási jelentésére irányuló, 2021. november 24-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0743),
- tekintettel az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó, 2021. november 24-i európai bizottsági ajánlásra (COM(2018)0742),
- tekintettel „A riasztási mechanizmus keretében készült 2022. évi jelentés (amely a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló 1176/2011/EU rendelet 3. és 4. cikkével összhangban készült)” című 2021. november 24-i bizottsági jelentésre (COM(2021)0741),
- tekintettel a „2022. évi költségvetési tervek: Átfogó értékelés” című, 2021. november 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0900),
- tekintettel „A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program” című, 2020. július 1-jei bizottsági közleményre (COM(2020)0274),
- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹,
- tekintettel a Bizottság 2021. őszi európai gazdasági előrejelzésére,
- tekintettel az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról szóló, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0625),
- tekintettel a „Digitális oktatási cselekvési terv 2021–2027: Az oktatás és a képzés átalakítása a digitális kornak megfelelően” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0624),
- tekintettel az egyéni tanulási számlákról szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági javaslatra (COM/2021/773),
- tekintettel a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE)

¹ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

létrehozásáról szóló, 2020. május 19-i (EU) 2020/672 tanácsi rendeletre,

- tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),
 - tekintettel az Ausztria, Bulgária, Dánia, Észtország, Finnország, Hollandia, Írország, Lettország, Litvánia, Málta és Svédország által benyújtott informális dokumentumra, amely a portói szociális csúcstalálkozó nyilatkozatának elkészítéséhez tartalmaz információkat²,
 - tekintettel az euróövezet foglalkoztatási és szociális politikájáról (2021) szóló 2021. október 20-i állásfoglalására³,
 - tekintettel az egészségügyi alapellátásról szóló asztanai nyilatkozatra (2018),
 - tekintettel az Európai Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság által 2017 novemberében kihirdetett szociális jogok európai pillérére,
 - tekintettel a szociális gazdaságra vonatkozó, 2021. december 9-i cselekvési tervre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0040/2022),
- A. mivel az európai szemeszter szakpolitikai koordinációjának és a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a rendezett államháztartásra vonatkozó alkalmazandó és idevágó uniós szabályokat; mivel az európai szemeszter közös keretet biztosít a gazdasági, költségvetési és foglalkoztatási politikák uniós tagállamokban történő felügyeletéhez és összehangolásához a rendezett és fenntartható államháztartás biztosítása, a makrogazdasági stabilitás biztosítása, a strukturális reformok támogatása és a beruházások fellendítése érdekében, többek között a kettős zöld és digitális átállás tekintetében; mivel a szemeszter a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozását is figyelembe vette, amely a hat pillére keretében meghatározott uniós prioritásokkal összhangban ösztönözni fogja a tagállami reformokat és beruházásokat, ugyanakkor a küszöbön álló országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokkal is foglalkozni fog; mivel célja a gazdaságpolitikai koordináció fokozatos eltolódása a Covid-válság kezelésétől az inkluzív helyreállítás és az erősebb reziliencia⁴ alapjainak lefektetése irányába; az európai szemeszternek az uniós gazdaságirányítási keret részeként igazodnia kell ahhoz, hogy ne csak a gazdasági és társadalmi célkitűzéseket vegye figyelembe, hanem a zöld és digitális átálláshoz, az egészségügyi rendszerek megszilárdításához, valamint a gyermekek és fiatalok hozzáférésehez és lehetőségeihez kapcsolódó célkitűzéseket is;

² <https://www.government.se/articles/2021/04/social-summit-non-paper-by-austria-bulgaria-denmark-estonia-finland-ireland-latvia-lithuania-malta-the-netherlands-and-sweden/>

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0426.

⁴ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/european-semester-timeline/2022-european-semester-cycle_en

- B. mivel alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a szemeszter összehangolja és nyomon kövesse a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megvalósítsák a szociális jogok európai pillérének elveit, különös tekintettel a kiemelt uniós célkitűzésekre, amelyek biztosítják, hogy 2030-ra a 20–64 éves korosztály legalább 78%-a alkalmazásban álljon, az összes felnőtt legalább 60%-a évente képzésben vegyen részt, és hogy a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett személyek száma legalább 15 millióval – ezen belül legalább 5 millió gyermekkel – csökkenjen; mivel a 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentés nagyobb hangsúlyt fektet a szociális jogok európai pillérének végrehajtására, összhangban a 2021. márciusi cselekvési tervben és az uniós vezetők által a 2021. május 8-i Portói Nyilatkozatban tett kötelezettségvállalásokkal; mivel a szemeszter végrehajtásának erősítenie kell az Unió zöld, digitális és méltányos átállásra irányuló törekvéseit, és hozzá kell járulnia a felfelé irányuló társadalmi és gazdasági konvergencia megvalósításához, a demográfiai kihívások kezeléséhez és a fenntartható fejlődési célok eléréséhez;
- C. mivel az EU a Szerződések alapvető értékein, például az emberi méltóság, az egyenlőség és az emberi jogok tiszteletben tartásán alapul; mivel tagállamai elkötelezték magukat ezen értékek fenntartása és a Párizsi Megállapodás, az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai és a szociális jogok európai pillére végrehajtása mellett; mivel a jelenlegi Covid19-világjárvány mély gazdasági és társadalmi hatása – többek között a gyermekekre és a fiatalokra, a kiszolgáltatott csoportokra és munkavállalókra gyakorolt konkrét hatás, amelyeket a leginkább érint a Covid19-világjárványt követő gazdasági visszaesés és az európai gazdaságok kettős átálláshoz kapcsolódó strukturális átalakulásai – azt mutatja, hogy a szociális kérdéseket európai szinten kell kezelni, valamint hogy olyan fenntartható, digitális és reziliens helyreállításra van szükség, amely minőségi munkahelyeket és fenntartható növekedést teremt, és megszilárdítja stratégiai autonómiánkat a nemzeti jog és gyakorlatok sokféleségének tiszteletben tartása mellett; mivel az Európai Unióról szóló szerződés preambuluma a gazdaságpolitika átfogó céljaként határozza meg gazdaságaik megerősítését és egymáshoz közelítését, valamint a fenntartható fejlődés alapelveinek figyelembevételével népeik gazdasági és társadalmi fejlődését;
- D. mivel a Covid19-világjárvány következtében a gazdaság 2020-ban jelentősen visszaesett; mivel az európai régiók és gazdaságok nem azonos módon és mértékben érintettek; mivel a GDP 2020. évi meredek esésének a munkanélküliségre gyakorolt hatását különböző szakpolitikai válaszok – többek között munkahelymegtartó programok – enyhítették; mivel a foglalkoztatás és az összes ledolgozott munkaóra csaknem a válság előtti szintre tért vissza, bár a fellendülés üteme nem egyforma a tagállamokban; mivel a válság hatása jelentős kihívást jelent, de egyben lehetőséget is kínál gazdaságaink és társadalmaink újraindítására, valamint a zöld és digitális átállás fenntarthatóbb, reziliensebb és inkluzívabb módon történő folytatására; mivel ezen átállásnak meg kell fordítania a növekvő egyenlőtlenségeket, erősítenie kell a társadalmi kohéziót, és biztosítania kell, hogy senki ne maradjon hátra; mivel míg a 2021. őszi európai gazdasági előrejelzés szerint a növekedés 2021-ben várhatóan 5%-os, 2022-ben 4,3%-os, 2023-ban pedig 2,5%-os lesz, ami magasabb a korábban előrejelzettnél; mivel azonban a fellendülés nagymértékben függ majd a világjárvány további fejleményeitől⁵

⁵Az Európai Bizottság intézményi dokumentuma: „Európai gazdasági előrejelzés: ősz, 2021”, 2021. november, 2. o.

és a gazdasági tevékenységnek a járvány megfékezését célzó korlátozásától; mivel a helyreállítás kezdete óta ismét munkaerőhiány alakult ki a feldolgozóiparban és a szolgáltatási ágazatban; mivel beszámolók szerint az egyes uniós országokban vagy régiókban bizonyos szakmákat érintő munkaerőhiánnyal egyidejűleg máshol a szakképzett munkaerő terén túlkínálat mutatkozik, ami rávilágít a munkaerő-mobilitás és a migrációs áramlások jelentőségére; mivel a munkaerőhiányt strukturális tendenciák (pl. idősödés) és a világjárványt megelőző egyéb tényezők is okozzák;

- E. mivel a pangó munkaerőpiac a munkanélküliek, az alulfoglalkoztatottak (azaz azok a részmunkaidős munkavállalók, akik több órát szeretnének dolgozni, de nem találnak ilyen állást), valamint a munkaerőpiactól eltávolodott munkavállalók (azok a munkanélküliek, akik jelenleg azonnal munkába tudnának állni, de nem keresnek munkát, vagy azok, akik munkát keresnek, de nem tudnának azonnal munkába állni) összességét jelenti; mivel a sok következtében a pangó munkaerőpiac 2020 második negyedévében az uniós munkaerő 14,6%-át tette ki, szemben a 2019 második negyedévi 13,1%-kal; mivel ez jelenti a gazdaságban kihasználatlan munkaerőforrásokat;
- F. mivel a Covid19-világjárvány súlyos terhet ró az Unióban élő emberekre, különösen a kiszolgáltatott csoportokra, például a nőkre, a fogyatékossgal élő személyekre, a gyermekekre, a fiatalokra és az idősekre mindennapi életük, munkájuk és általános megélhetésük szempontjából⁶; mivel a Covid19-válság negatív hatással volt az európai munkaerőpiacra; mivel ezek a fejlemények egyes tagállamokban a szegénység növekedéséhez és életszínvonalbeli különbségekhez vezettek; mivel a dolgozói szegénység a 2010-es 8,5%-ról 2019-ben 9%-ra nőtt a 27 tagú EU-ban; mivel a határozott idejű szerződéssel foglalkoztatott munkavállalók sokkal nagyobb mértékben vannak kitéve a dolgozói szegénységnek, mint a határozatlan idejű szerződéssel foglalkoztatott munkavállalók (16,2% az 5,9%-kal szemben), ahogyan az alacsony képzettségű munkavállalók is a magasan képzett munkavállalókhöz képest (19% a 4,9%-kal szemben); mivel emellett a kiszolgáltatott csoportok, köztük fiatal munkavállalók, egyedülálló szülők, fogyatékossgal élők, LMBTI-személyek, romák vagy harmadik országbeli állampolgárok nagyobb valószínűséggel tapasztalják meg a dolgozói szegénységet; mivel az idénymunkások és a határ menti ingázók esetében számos család szakadt szét a kezdetben koordinálatlan kijárási korlátozások során; mivel a kijárási korlátozások eredményeként a szülőknek – elsősorban a nőknek – gyakran egyensúlyt kellett teremteniük a gyermekeikkel, valamint az idős vagy fogyatékossgal élő hozzátartozókkal szembeni kötelezettségeik között; mivel a munka és a magánélet közötti egyensúly hiánya gyakran stresszhez és mentális egészségügyi problémákhoz vezethet;
- G. mivel az Unióban a fiatalok munkanélküliségi rátája – jóllehet 2021 közepére a fellendülés kezdeti jeleit mutatta – 2021 második negyedévében még mindig 17,4% volt, ami majdnem háromszorosa a 25–74 éves népesség munkanélküliségi rátájának; mivel a Covid-válság munkaerőpiacra gyakorolt hatása megfordította a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők (NEET-fiatalok) számának az elmúlt hat évben bekövetkezett csökkenését, ami részben a fiatalok bizonytalan munkaerőpiaci helyzetének tudható be⁷; mivel a fiatalok mentális egészsége jelentősen

⁶ A Bundesinstitut für Bevölkerungsforschung „Belastungen von Kindern, Jugendlichen und Eltern in der Corona-Pandemie” című 2021. évi jelentése.

⁷ <https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy->

romlott a világválság idején, és a mentális egészséggel kapcsolatos problémák több tagállamban megkétszereződtek a válság előtti szinthez képest; mivel 2021 tavaszán az 18–34 éves fiatalok 64%-át fenyegette a depresszió veszélye, részben a foglalkoztatás hiánya, valamint a hosszabb távú pénzügyi és oktatási kilátások hiánya miatt;

- H. mivel a foglalkoztatási ráta romlása és a személyes jövedelmek jelentős csökkenése miatt a Covid19-világválság súlyos hatással volt a fiatalokra; mivel a korábbi válság megmutatta, hogy ha a fiatalok számára nem biztosítanak színvonalas szakmai gyakorlatot és munkahelyeket – írásbeli megállapodás és tisztességes munkafeltételek alapján, beleértve a megélhetéshez szükséges fizetést karrier-tanácsadást és iránymutatást, valamint a továbbképzést is –, akkor ismét megnő annak kockázata, hogy arra kényszerülnek, hogy bizonytalan állásokat fogadjanak el, elhagyják hazájukat munkakeresés céljából vagy ismételten képzésre iratkozzanak be; mivel a szakmai gyakorlatok esetében nemcsak fizetést kell biztosítani, hanem azok időtartamát és számát is korlátozni kell, hogy a fiatalok ne kerüljenek a soha véget nem érő, ismétlődő szakmai gyakorlatok csapdájába, és ne zsákmányolhassák ki őket olcsó vagy akár ingyenes munkaerőként, szociális védelem és nyugdíjjogosultságok nélkül; mivel az EU egyik fő prioritásaként kerülni kell, hogy a fiatalok egy újabb „elveszett generációja” jöjjön létre;
- I. mivel a lakhatási válság a gazdag és a kevésbé gazdag országokban egyaránt előfordul, és társadalmi kirekesztéshez, illetve térbeli szegregációhoz vezet; mivel a tisztességes és megfizethető lakhatáshoz való hozzáférés nehezebb az olyan kiszolgáltatott csoportok számára, mint amilyenek a szegénységben élő munkavállalók, a nők, a fiatalok, különösen a fiatal munkanélküliek, az egyedülálló szülők, a nagycsaládok, az idősek, különösen pedig az egyedül élő idősek, az LMBTIQ személyek, a migránsok, a menekültek, a fogyatékkal élők, a testi vagy pszichiátriai betegséggel élők, valamint a marginalizált közösségek tagjai, köztük a romák;
- J. mivel a Bizottság AMECO makrogazdasági adatbázisa⁸ szerint a reálbérek terén negatív tendenciát mutató országok száma a 2019. évi kettőről 2020-ban 13-ra nőtt; mivel a reálbérek szintje számos uniós tagállamban még mindig a válság évének (2009) szintje alatt van; mivel a munkavállalók vásárlóerejének fenntartásához a reálbéreknek 2022-ben 5%-kal kellene emelkedniük;
- K. mivel az OECD kutatása⁹ szerint a bérek közötti egyenlőtlenségek egyharmad részben a cégek bérmegállapítási gyakorlatai közötti különbségekkel magyarázhatók, nem pedig a munkavállalók közötti képzettségbeli különbségekkel; mivel a magas béreket fizető cégek az alacsony béreket fizető cégekkel szemben körülbelül kétszer annyit fizetnek a hasonló munkavállalókért; mivel amikor a munkavállalók nem tudnak könnyen munkahelyet váltani (pl. a munkakeresési és költözési költségek miatt), a béreket nemcsak a munkavállalók képzettsége határozza meg, hanem a cégek bérmegállapítási gyakorlata is;
- L. mivel a zöld és a digitális átállás a foglalkoztatás feladatkörök és ágazatok közötti

[finance/2022_european_semester_proposal_for_a_joint_employment_report_0.pdf](#)

⁸ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/indicators-statistics/economic-databases/macro-economic-database-ameco/ameco-database_en

⁹ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/7d9b2208-en/index.html?itemId=/content/publication/7d9b2208-en>

bizonyos mértékű átcsoportosításához vezet; mivel a készségigények szempontjából a munkavállalók ágazatok közötti átcsoportosítása nagyobb kihívást jelent majd, mint az ágazatokon belüli, cégek közötti átcsoportosítás, és hosszabb ideig tartó munkanélküliséggel járhat;

- M. mivel a távmunka olykor elmoshatja a munka és a magánélet közötti jelenlegi határvonalakat, ami nagyobb munkaintenzitást és nehézségeket von maga után; mivel a digitális technológiák kockázatot jelentenek a foglalkoztatás minőségére nézve; mivel a rendszeresen otthonról dolgozó emberek több mint kétszer nagyobb valószínűséggel dolgoznak többet az előírt heti maximum 48 óránál; mivel a távmunkások közel 30%-a számol be arról, hogy minden nap vagy legalább hetente többször a szabadidejében is dolgozik;
- N. mivel az éghajlatváltozás súlyosbította a már meglévő egyenlőtlenségeket, és aránytalanul érintette a szegényeket és a legkiszolgáltatottabb csoportokat és régiókat; mivel az uniós polgárok és munkavállalók a korábban tapasztaltaknál intenzívebben és gyakrabban érzik az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárási események következményeit; mivel az EU klímasemlegességi célkitűzései egyszerre jelentenek kihívásokat a munkavállalók és a vállalkozások számára, valamint lehetőségeket az emberek jólétének javítására, és elengedhetetlenül szükségesek az éghajlat megőrzéséhez, valamint ahhoz, hogy jobb jövőt építsünk a fiatalabb és jövőbeli generációk számára; mivel az uniós éghajlatpolitikai célok elérésére irányuló szakpolitikák eltérő módon hatnak a különböző régiókra, és a legnagyobb hatást a fosszilis tüzelőanyagoktól erősen függő régiókra gyakorolják; mivel az EU-ban az energiaárak gyors emelkedése, amely számos olyan okhoz kapcsolódik, amelyek nem korlátozódnak a Covid19-világjárvány gazdasági hatására, az EU legsérülékenyebb népességét érinti, különösen a legalacsonyabb jövedelmű egyéneket és háztartásokat; mivel gazdaságaink és társadalmaink alkalmazkodásának kihívását olyan módon kell kezelni, amely biztosítja a méltányos és igazságos átállást; mivel az új kapcsolódó ágazatok megjelenése lehetőségeket is kínál a vállalkozások számára, és szükségessé tette a munkavállalók át- és továbbképzését a jövőorientált és fenntartható álláshelyek betöltésének céljából; mivel ennek a folyamatnak, ha megfelelően irányítják, meg kell védenie a szociálisan kiszolgáltatott személyeket, a családokat és a mikrovállalkozásokat; mivel a minőségi munkahelyek megteremtése, a méltányos átállást célzó ambiciózus intézkedések, valamint a hatékony továbbképzési és átképzési programok elengedhetetlenek lesznek ahhoz, hogy biztosítani lehessen a zökkenőmentes és inkluzív átmenetet a munkavállalók számára;
- O. mivel a tagállamok az EU támogatásával a Covid19-válságra válaszul példátlan mértékű költségvetési és likviditási támogatást nyújtottak gazdaságaiknak a tömeges elbocsátások elkerülése, a jövedelmek megőrzése és a vállalkozások védelme érdekében; mivel e tekintetben fontos szerepet játszott az „általános mentesítési záradék” aktiválása a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárásai keretében, a NextGenerationEU terv és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés (CRII) és a CRII+ elfogadása, valamint a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) bevezetése; mivel ez a határozott és összehangolt szakpolitikai válasz rávilágít a gazdasági, foglalkoztatási és szociális politikák különböző szakpolitikai és finanszírozási eszközök révén történő folyamatos és szoros

összehangolásának fontosságára; mivel a gazdaság megerősítéséhez szükséges finanszírozás és beruházások iránti megnövekedett igény költségvetési megszorításokat róhat a tagállamokra;

- P. mivel az EU népességének növekedési üteme lassul, és hosszabb távon a népesség várhatóan jelentősen csökkenni fog; mivel a demográfiai változások mértéke tagállamonként és régióként eltérő; mivel a demográfiai változások hatással vannak a szociális rendszerekre és a munkaerőpiacokra¹⁰ – különösen az ápolási-gondozási ágazatra –, és ez a nyugdíjakat, a szociális biztonságot, a gyermekgondozást és a hosszú távú gondozási szolgáltatásokat, a lakhatást, a bölcsődéket és az óvodákat, az egészségügyi rendszereket, a társadalmi befogadást, a kisebbségek és a migránsok integrációját, a munka és a magánélet egyensúlyát és a nemek közötti egyenlőséget is magába foglaló szakpolitikai megoldások kombinációján alapuló átfogó megközelítést kíván meg; mivel a jelenlegi válság ismét rávilágított a gondozási ágazat fontosságára és alulértékelt szerepére társadalmainkban; mivel az EU munkaképes korú népessége az elmúlt évtizedben csökkent, ami szintén meghatározó tényezője a növekvő munkaerőhiánynak; mivel a Covid19-válság rámutatott, hogy a migráns munkavállalók jelentősen hozzájárulnak az európai gazdaságok támogatásához, az alapvető szolgáltatásokhoz és a munkaerőhiány kezeléséhez; mivel alapvető fontosságú, hogy jó minőségű munkahelyek jöjjenek létre a közepesen és alacsonyan képzett munkavállalók, valamint különösen a nők és a fiatalok számára;
- Q. mivel a példa nélküli digitális fejlődés és a mesterséges intelligencia (MI) növekvő alkalmazása lehetőség az EU számára, hogy vezető szerepet töltsön be az etikus, emberközpontú MI területén, és hogy a digitális fejlődés alapján szilárdabb és ellenállóbb gazdaságot hozzon létre; mivel a digitalizáció számos előnnyel jár a munkaadók és a munkavállalók számára, de hátrányokat is okoz; mivel folyamatosan fokozódik az automatizálási rendszerek, az MI és a kapcsolódó fejlett technológiák alkalmazása a gazdaságban, és így társadalmi-gazdasági és digitális átalakulást eredményez; mivel az új digitális gazdaságnak a munkavállalók és az egész társadalom javát kell szolgálnia az életminőség és a munkakörülmények javítása, a munka és a magánélet közötti megfelelő egyensúly biztosítása, új foglalkoztatási lehetőségek megteremtése és a társadalmi-gazdasági konvergenciához való hozzájárulás révén; mivel a megfelelően szabályozott MI képes előmozdítani a jólétet és a fenntartható, erős és reziliensebb gazdaságra való átállást; mivel az MI gazdasági előnyöket és új lehetőségeket kínál a vállalkozások számára, ugyanakkor jogi és foglalkoztatási kihívásokat is jelent; mivel a munkavállalók számára biztosítani kell a fejlődő technológiával való munkavégzéshez és a zöld és digitális átálláshoz való alkalmazkodáshoz szükséges készségek megszerzését célzó képzést;
- R. mivel a jelenlegi válság megmutatta, hogy a munkahelyek a készségek minden szintjén értéket képviselnek társadalmaink és gazdaságaink számára, valamint biztonságos és egészséges munkahelyeket és minőségi foglalkoztatást kell biztosítaniuk; mivel bizonyos szakmák és üzleti tevékenységek terén nagy a kereslet a munkavállalók iránt; mivel az oktatás és képzés – beleértve az egész életen át tartó képzésre vonatkozó, a munkaerő-piaci igényeket előre jelző és tükröző politikákat – biztosítja a jobb munkaerő-piaci integrációt, és kulcsfontosságú a gazdasági szereplők és a

¹⁰ Az Európai Bizottság 2020. június 17-i jelentése a demográfiai változások hatásáról (COM(2020)0241)

munkavállalók szakmai előmenetele szempontjából; mivel a továbbképzési, átképzési és képzési programoknak minden munkavállaló, köztük a fogyatékkal élők számára is elérhetőnek kell lenniük, és a munkavállalók igényeihez és képességeihez kell igazodniuk;

- S. mivel 2018-ban még mindig több mint 3300 halálos munkahelyi baleset és 3,1 millió nem halálos munkahelyi baleset történt a 27 tagú EU-ban; mivel évente több mint 200 000 munkavállaló hal meg munkával összefüggő betegségekben¹¹; mivel ezek az adatok nem tartalmazzák a be nem jelentett munkavégzés során bekövetkező baleseteket, ami azt jelenti, hogy a valós számok valószínűleg meghaladják a hivatalos statisztikákat¹²; mivel az Eurofound szerint 2017-ben Európában a munkahelyek 21%-a „ambiciózus munkahely” volt, és a munkahelyek 20%-a „rossz minőségű” volt¹³, ami a munkavállalókat fokozott fizikai vagy mentális kockázatnak tette ki; mivel a munkavállalók 14%-a nagyfokú pszichoszociális kockázatnak volt kitéve; mivel az európai munkavállalók 23%-a véli úgy, hogy munkája veszélyezteti biztonságát vagy egészségét; mivel a munkával összefüggő betegségek és sérülések költségei az Európai Unió GDP-jének 3,3%-át teszik ki¹⁴; mivel a munkavállalóknak joguk van olyan egészséges, biztonságos és hozzáférhető munkahelyhez és környezethez, amely hozzájárul a szociális jogok európai pillérének és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi normák megvalósításához; mivel a nem megfelelő megelőző stratégiák és az idősebb munkavállalók, a fogyatékkal élő munkavállalók, valamint a hosszú betegség után a munkaerőpiacra visszailleszkedni kívánó munkavállalók integrálására irányuló stratégiák elszalasztott lehetőségeket jelentenek a munkavállalók, a vállalkozások és az egész társadalom számára;

I. fejezet

1. megjegyzi, hogy a fenntarthatóságnak, a társadalmi befogadásnak és az európai emberek jólétének az uniós gazdasági stratégia középpontjában kell állnia, és emellett a Bizottság elnöke is elkötelezte magát; rámutat, hogy az EU-nak olyan gazdasági kormányzati reformra van szüksége, amely a fenntartható fejlődésre és a jólétre összpontosít; hangsúlyozza, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szociális és környezetvédelmi közberuházásokra van szükség;
2. emlékeztet arra, hogy a Szerződések értelmében az Uniónak Európa fenntartható fejlődéséért kell munkálkodnia, amely a kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, a teljes foglalkoztatottságon, az egészséges és biztonságos munkakörnyezeten és munkafeltételeken, a társadalmi haladáson, a környezet minőségének magas szintű védelmén és javításán, a tudományos és technológiai fejlődés előmozdításán, a szegénység és egyenlőtlenség, a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés elleni

¹¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/IP_21_3170

¹² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Accidents_at_work_statistics#Number_of_accidents; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0323&from=HU>

¹³ Sixth European Working Conditions Survey – Overview report (2017 update) (Hatodik európai felmérés a munkafeltételekről, átfogó jelentés, 2017. évi frissítés, Eurofound (2017)), az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg.

¹⁴ A Bizottság „Az Európai Unió 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai kerete – Munkahelyi biztonság és egészségvédelem a munka változó világában” című, 2021. június 28-i közleménye (COM(2021)0323).

küzdelen, a szociális felzárkózás, a társadalmi igazságosság és védelem, a nők és férfiak közötti egyenlőség, valamint a nemzedékek közötti szolidaritás előmozdításán, továbbá a gyermekek és a fogyatékkal élő személyek jogainak védelmén alapul; ragaszkodik ahhoz, hogy ezek a célok legyenek az EU hosszú távú fenntartható növekedési stratégiájának átfogó prioritásai – összhangban az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival, valamint a szociális jogok európai pillérével és a zöld megállapodással –, továbbá, hogy e célok képezzék a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveinek alapját; felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az európai gazdasági kormányzás igazodjon ezekhez a célokhoz és stratégiákhoz;

3. felhívja a Bizottságot, hogy vonja le a tanulságokat ebből a válságból, és munkálkodjon azon, hogy egy olyan átalakított fenntartható kormányzás valósuljon meg az EU-ban, amely a szolidaritáson, a társadalmi igazságosságon és integráción, a javak igazságos elosztásán, a nemek közötti egyenlőségen, a minőségi közszolgáltatásokon, többek között az egyetemes és magas színvonalú közoktatási rendszereken, a minőségi foglalkoztatáson és a fenntartható növekedésen alapul; felhívja a Bizottságot, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vonatkozó döntés meghozatala előtt ne csak a gazdaság állapotának mennyiségi kritériumokon alapuló átfogó értékelését vegye fontolóra, hanem egy olyan értékelést is, amely megfelelően tükrözi a fennálló egyenlőtlenségeket, valamint a tagállamokban a foglalkoztatási, szociális és egészségügyi helyzetet;
4. hangsúlyozza, hogy az uniós gazdaság sikerét a polgárok és a munkavállalók jóléte, az inkluzív munkaerőpiacok, valamint a munkaügyi és környezetvédelmi normák szempontjából kell vizsgálni;
5. hangsúlyozza, hogy gazdaságaink inkluzív és fenntartható társadalmi-ökológiai átalakulásának céljával a fenntartható gazdasági növekedést kell kitűzni, elkerülve a társadalmi, gazdasági és környezeti egyensúlyhiányt, a szegénység elleni küzdelem, az egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a megfelelő bérekkel és munkakörülményekkel járó tisztességes munkahelyek létrehozása révén; megjegyzi, hogy ha gazdaságaink versenyképesek, akkor a jövőre nézve megfelelő képességek fejleszthetők, beleértve azt a képességet is, hogy lépést tartsanak a modern munkaerőpiac igényeivel; kiemeli, hogy a gazdasági növekedésből származó bevételek jelentős részét és az abból eredő adóbevételeket a közszolgáltatások – így a közegészségügyi és oktatási rendszerek – finanszírozására kell fordítani; rámutat, hogy a minőségi munkahelyek teremtésének és az inkluzív fellendülés ösztönzése, valamint a jövőbeli válságok megelőzése érdekében erőteljesen támogatni kell a közszolgáltatásokat és az egészségügyi és oktatási rendszereket; felszólítja a jelenlegi európai gazdasági kormányzás és különösen az uniós költségvetési szabályok felülvizsgálatára; hangsúlyozza, hogy a fejlődéshez, az innovációhoz, a tisztességes munkahelyekhez és az önálló élethez fenntartható és inkluzív gazdasági növekedésre van szükség; hangsúlyozza, hogy a tisztességes jövedelem tisztességes életszínvonalat és szociális védelmet biztosít a családok számára;
6. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy néhány ország a Covid19-világjárvány előtt eladósodott; üdvözli a tagállamokban a világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítését célzó eszközök, így a Next Generation EU és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz formájában megvalósuló történelmi jelentőségű és példátlan

európai válaszlépéseket;

7. hangsúlyozza, hogy a szemeszter jelenlegi értékelési folyamata tekintetében erősíteni kell a demokratikus elszámoltathatóságot; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy reformálják meg a pénzügyi jogi keretet és az európai szemeszter folyamatát annak biztosítása érdekében, hogy az új gazdaságirányítási keret megerősítse a Parlament demokratikus elszámoltathatóságát és részvételét, erősítse az uniós és nemzeti szociális partnerek szerepét és részvételét, valamint biztosítsa a politikai célkitűzésekhez való, teljesítményalapú és eredményorientált megközelítést;
8. hangsúlyozza, hogy a szociális jogok európai pillérérének cselekvési terve három kiemelt célkitűzést tartalmaz, az utolsó pedig a szegénységgel kapcsolatos, és 2019-hez képest legalább 15 millióval kívánja csökkenteni a szegénység vagy társadalmi kirekesztés által fenyegetett emberek számát, akik közül legalább 5 milliónak gyermeknek kell lennie; sajnálja azonban, hogy az Európai Bizottság még nem terjesztett elő világos és átfogó menetrendet e cél hatékony eszközökkel és pénzügyi eszközökkel történő elérésére irányulóan; felszólítja az Európai Bizottságot, hogy haladéktalanul terjesszen elő egy szegénységellenes stratégiát, amely kötelezettséget vállal arra, hogy 2050-ig felszámolja a szegénységet Európában; úgy véli, e stratégiának ki kell terjednie többek között a társadalmi haladásra mint beruházási prioritásra, következtésképpen a Next Generation EU-nak, a többéves pénzügyi keretnek és az uniós költségvetésnek olyan beruházásokat kell előirányoznia a társadalmi célkitűzésekre, különösen a társadalmi haladásra irányulóan, amelyek ambíciójukat tekintve megfelelnek a zöld és a digitális területekre irányuló beruházásoknak, továbbá a szegénység és az egyenlőtlenségek csökkentésének is minden kiadást átfogó szempontnak kell lennie;
9. úgy véli, hogy a gyakorlatban nagyvonalúbban kellene alkalmazni a költségvetési szabályok alkalmazása során jelenleg használt rugalmassági elemeket, hogy az adósságcsökkentés ne menjen más fontos célok, például a teljes foglalkoztatás, a minőségi közszolgáltatások és az éghajlatvédelem rovására; úgy véli e tekintetben, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt állandó alapokra kell helyezni annak biztosítása érdekében, hogy súlyos válságok esetén ismét rendelkezésre álljon ilyen eszköz, és gyorsabban hozzáférhető legyen;
10. üdvözli a Bizottságnak a Szociális Klímaalap létrehozására irányuló javaslatát, amely a társadalmaink klímasemlegessé való átalakításának szociális következményeit hivatott kezelni; meggyőződése, hogy a zöld politikák társadalmi hatásait szélesebb körben kell kezelni, és hangsúlyozza, hogy sürgősen olyan eszközöket kell elfogadni, amelyek lehetővé teszik, hogy a társadalom minden része élvezhesse a klímasemleges társadalom előnyeit, és amelyek megvédik az embereket és a háztartásokat, különösen a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőket mind az éghajlatváltozás, mind a szennyezés hatásaitól, és amelyek megakadályozzák az európai zöld megállapodás éghajlatvédelmi intézkedéseinek végrehajtásából eredő esetleges negatív társadalmi következményeket;
11. támogatja a demokratikusabb szemeszter folyamatát; szilárd meggyőződése, hogy a gazdasági kormányzás reformjának együtt kell járnia a szociális dimenzió megerősítésével; úgy véli, hogy a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikákat a gazdasági kormányzás minden szakaszában rögzíteni és általánosan érvényesíteni kell;

12. úgy véli, hogy az éves fenntarthatósági növekedési stratégiának – néhány korábbi éves fenntarthatósági növekedési stratégiához hasonlóan – a nemek közötti nyugdíjszakadékra vonatkozó hivatkozásokat is tartalmaznia kell;
13. felkéri a Bizottságot, hogy a szemeszter során mérlegelje a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény és a jelenlegi nemzeti fogyatékoságügyi stratégiák végrehajtását; arra bátorítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy értékeljék, a szociális védelmi és fogyatékoságügyi intézkedések – köztük a jövedelemvédelmi ellátások – megfelelően kezelik-e a szegénységet;
14. hangsúlyozza, hogy a gazdasági növekedés és a versenyképesség támogatása és ösztönzése érdekében csökkenteni kell a bürokratikus terheket és a bürokráciát, és ezzel összefüggésben kiemeli a Bizottság minőségi jogalkotási programját; felhívja a Bizottságot, hogy az országspecifikus ajánlásokkal összefüggésben javasoljon reformokat a bürokrácia csökkentése és a finanszírozáshoz való hozzáférés a kedvezményezettek lehető legszélesebb köre, köztük a vállalkozások és a kkv-k, a nem kormányzati szervezetek, a szociális gazdasági vállalkozások, az önkormányzatok és a polgárok számára történő megkönnyítése érdekében; hangsúlyozza, hogy különösen a kkv-kat sújtják túlzott adminisztratív terhek;
15. üdvözli a Bizottság „Emberközpontú gazdaság kiépítése: a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv” című, 2021. december 9-i közleményét; felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő ambiciózus intézkedéseket a tisztességes munkakörülményekre és a munkavállalók részvételének ösztönzésére természetüknél fogva nagyobb hangsúlyt fektető szövetkezetek és szociális vállalkozások létrehozására és fejlesztésére;
16. rámutat, hogy a Covid19-válság miatt sok fiatal már most is munkanélküli vagy bizonytalan foglalkoztatásban van; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy küzdjenek az ifjúsági munkanélküliség ellen, és biztosítsák, hogy a fiatalok megfelelő és jó minőségű első munkatapasztalathoz jussanak; felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a fiatalok számára a fizetett, jó minőségű gyakornoki és tanulószerveződéses gyakorlati helyekhez való hozzáférést, és elítéli a fizetetlen szakmai gyakorlatokat, amely a fiatal munkavállalók kizsákmányolásának egyik formája, és jogaik megsértését jelenti; kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogi keretet a szakmai gyakorlatok, gyakornokságok és tanulószerveződéses gyakorlati képzések hatékony végrehajtására;
17. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a jelenlegi európai eszközöket, például a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerét és a színvonalas és eredményes tanulószerveződéses gyakorlati képzés európai keretrendszerét, és határozzon meg minőségi kritériumokat a fiataloknak tett ajánlatokra vonatkozóan, ideértve a gyakornokok méltányos díjazásának elvét, a szociális védelemhez való hozzáférést, a fenntartható foglalkoztatást és a szociális jogokat;
18. hangsúlyozza, hogy a lassú átcsoportosítás és a strukturális munkaerőhiány jelentős zavarokat okozhat a megüresedett álláshelyek és a munkanélküliek összekapcsolásában, és nagyobb mértékű strukturális munkanélküliséghez vezethet; rámutat arra, hogy a politikának támogatnia kell a munkavállalókat abban, hogy olyan munkát találjanak, amely a korábbi foglalkozásuktól eltérő képesítést igényel;

19. hangsúlyozza, hogy a világiárvány által leginkább negatívan érintett csoportok foglalkoztatási feltételeinek és munkakörülményeinek javítása hozzájárulna a munkanélküliség és az inaktivitás súlyos hatásainak megakadályozásához, valamint az egyenlőtlenségek növekedésének megelőzéséhez; úgy véli, hogy a kollektív tárgyalások szélesebb hatóköre és a nagyobb fokú szakszervezeti szervezettség, a jól finanszírozott aktív munkaerő-piaci politikák és a szociális juttatások kombinációja alapvető eszköz a dolgozói szegénység elleni küzdelemben;
20. úgy véli, hogy a bérek átláthatóságára vonatkozó szabályok fontos eszközt jelentenek a nőkkel szembeni bérdiszkriminációval kapcsolatos tudatosság növelésében, jogot teremthetnek a bérszintre vonatkozó, nemek szerint lebontott információkra, előírhatják a vállalatok számára, hogy a foglalkoztatásra és a bérekre vonatkozó információkat nemek szerint jelentsék, és ösztönözhetik őket az egyenlő bérezést garantáló bérellenőrzésekre; kiemeli, hogy az egyenlő értékű munkáért járó egyenlő bérré vonatkozó intézkedések különösen fontosak bizonyos országok számára, ahol a munkavállalók szakmai pályafutása kezdetén nagy a nemek közötti kezdeti bérszakadék;

A munkavállalók egészségét és biztonságát védő és jó munkakörülményeket biztosító gazdaság

21. üdvözli a Bizottság 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretét, különösen a munkahelyi balesetekkel és megbetegedésekkel kapcsolatos „zéró-elképzelés” megközelítés bevezetését; sajnálja azonban, hogy a stratégia nem felel meg a „zéró-elképzelés” célkitűzésének, és felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő ennek a törekvésnek megfelelő javaslatokat; szorgalmazza a munkahelyi balesetek és halálesetek számának csökkentésére vonatkozó ütemterv kidolgozását, amely megfelelő finanszírozást biztosít a tagállamok és a vállalatok számára a „nulla halálos áldozatra” vonatkozó célkitűzés eléréséhez; hangsúlyozza, hogy a „zéró-elképzelés” nem vezethet ahhoz, hogy a munkával összefüggő balesetek és megbetegedések alacsony bejelentési arányához; felszólítja a Bizottságot, hogy a „zéró-elképzelés” megközelítésbe az összes sérülést és balesetet, valamint a fizikai és mentális kimerültséget is vonja be; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fektessenek lényegesen nagyobb hangsúlyt a megelőzési stratégiákra, például a munkaügyi felügyelőségek, a nemzeti munkavédelmi szolgálatok és a szociális partnerek közötti párbeszéd megerősítésére annak biztosítása érdekében, hogy minden munkavállaló – a munkáltató típusától és méretétől függetlenül – a lehető legmagasabb szintű egészségvédelemre és biztonságra legyen jogosult;
22. úgy véli, hogy a szociális partnerekkel folytatott szoros együttműködésre és jogalkotási fellépésre van szükség a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos uniós politika számos aspektusát illetően, hogy kiegészítsék a „zéró-elképzelés” megvalósítása érdekében előirányzott sokféle „puha” intézkedést; kéri, hogy egyértelműen a munkavállalók részvételére és a szociális partnerekkel folytatott konzultáció megerősítésére helyezték a hangsúlyt;
23. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás felgyorsulása és annak a munkavállalókra gyakorolt lehetséges hatása, valamint az olyan technológiai áttörések miatt, mint a mesterséges intelligencia és a digitalizáció, új munkahelyi biztonsági és

egészségvédelmi kockázatok jelennek meg, amelyek veszélyes munkakörülményekhez vezethetnek; felhívja a figyelmet a munkavállalók azbeszttel szembeni védelméről szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. október 20-i állásfoglalására¹⁵, és üdvözli a rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv (CMD4) felülvizsgálati folyamata terén elért eredményeket; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon megfelelő és arányos jogalkotási és nem jogalkotási intézkedéseket e felmerülő kockázatok kezelésére;

24. üdvözli és hangsúlyozza a munkahelyi egészségvédelem és biztonság új uniós stratégiai keretének (2021–2027) központi szerepét az egészséges és biztonságos munkahelyek biztosításában, különösen a zöld és digitális átállással és a demográfiai átalakulással összefüggő változások előrejelzésében és kezelésében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy javítsák a munkával kapcsolatos balesetek és megbetegedések megelőzését, megszüntessék a munkával kapcsolatos haláleseteket, valamint növeljék a jelenlegi és jövőbeli egészségügyi válsághelyzetekre való felkészültséget a munkavállalók egészségének és biztonságának fenntartása, és ezáltal a termelékenység és a versenyképesség biztosítása érdekében; kiemeli, hogy a stratégiáknak az idősebb, fogyatékossgal élő vagy krónikus betegségekkel küzdő munkavállalók növekvő arányából eredő kihívások kezelésére kell összpontosítaniuk; megismétli, hogy a stressz, a szorongás vagy a depresszió a második legnagyobb csoportjába tartozik a munkavállalók által bejelentett munkahelyi egészségügyi problémáknak, amelyek jelentősen növelhetik más egészségügyi problémák kockázatát, beleértve az autoimmun vagy a mozgásszervi rendellenességeket és a reumatikus vagy krónikus gyulladásoos betegségeket;
25. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a mentális egészségről szóló új irányelvre, hogy megakadályozza a munkahelyi pszichoszociális kockázatok elterjedését, és biztosítsa a munkavállalók jóllétét; úgy véli, hogy a kötelező szabályozás kulcsszerepet játszik az olyan mentális zavarok, mint a szorongás, a depresszió, a kiégés és a poszttraumás stressz hatékony megelőzésében, valamint foglalkozási betegségként való elismerésében; úgy véli, hogy ebben az irányelvben foglalkozni kell a távmunkára vonatkozó minimumkövetelményekkel annak biztosítása érdekében, hogy a munkavállalók gyakorolhassák a lecsatlakozáshoz való jogukat; úgy véli, hogy ennek az irányelvnek szabályoznia kell a jelenlegi és új digitális eszközök munkavégzésre való használatát is, és tisztáznia kell a távmunkások munkakörülményeit, amelyeknek meg kell egyezniük a hasonló munkát végző munkavállalók munkakörülményeivel;
26. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány rávilágított a szociális ágazatban, különösen a tartós gondozás terén már korábban is meglévő strukturális problémákra, többek között a munkaerőhiányra, a rossz munkakörülményekre, az alacsony bérekre és a digitális megoldások alacsony szintű elterjedtségére;

III. fejezet

27. a növekvő vásárlóerőt és a magasabb béreket a gazdasági fellendülés fontos elemének tekinti, amely ösztönzi a belföldi aggregált keresletet, miközben biztosítja a polgárok jóllétét; úgy véli, hogy fennáll annak kockázata, hogy a következő évben a béremelések

¹⁵ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0427.

általában az infláció alatt maradnak, ami csökkenti a munkavállalók vásárlóerejét; figyelmeztet arra, hogy a bérek vásárlóereje stagnálhat vagy akár csökkenhet is, ha az energia-, lakás- és élelmiszerárak tovább emelkednek; úgy véli, hogy az alacsony jövedelmű háztartásokat meg kell védeni a szolgáltatások, áruk és alapvető élelmiszerek növekvő árainak negatív hatásaival szemben; hangsúlyozza, hogy ezt a közepes jövedelmű háztartások arányának növelését célzó intézkedésekkel kell kombinálni; úgy véli, hogy a kollektív tárgyalások és a szakszervezetekbe szerveződés újra egyensúlyba hozhatja a társadalom különböző csoportjai közötti erőviszonyokat; hangsúlyozza a dolgozói szegénység, az energiaszegénység és a tartós munkanélküliség elleni küzdelem fontosságát; üdvözli az Európai Unióban a tisztességes bérekről szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslatot, amely hozzájárul a dolgozói szegénység felszámolásához és a kollektív tárgyalások előmozdításához;

28. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a közelmúltban számos tagállamban végrehajtott minimálbér-emelések ellenére a törvényben előírt minimálbérek gyakran alacsonyak maradnak a gazdaságban fizetett egyéb bérekhez képest, és sok esetben jóval az ország mediánbérének 60%-a alatt vannak;
29. megjegyzi, hogy az EU lakosságának 22,4%-át fenyegeti a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés veszélye, és a lakosság e részének 24,9%-a gyermek, 23,3%-a nő, 18,2%-a pedig 65 év feletti, és hogy a fogyatékkal élő személyek körében a szegénység kockázata 34,6%-ra emelkedik; igen aggódik amiatt, hogy a fiatalok munkanélkülisége az EU-ban meghaladja a 15%-ot; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány minden eddiginél fontosabbá teszi a gyermekgarancia, a megerősített ifjúsági garancia és a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló uniós stratégia végrehajtását; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a szegénység elleni küzdelemben – különösen a gyermekek, a nők és az idősek körében –, valamint a dolgozói szegénység és a hajléktalanság mint a szegénység és a társadalmi kirekesztés szélsőséges formái leküzdésében;
30. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő mértékű megfelelő és megfizethető szociális lakhatási lehetőséget a lakosság szükségleteinek fedezésére, és csökkentsék a lakásköltség-túlterheltségi arányt; e tekintetben felszólít a gazdaságirányítási keret reformjára annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a tagállamok számára a zöld és szociális – többek között a szociális, állami, megfizethető és energiahatékony lakhatás fejlesztésére és korszerűsítésére irányuló – közberuházásokat; hangsúlyozza, hogy a hajléktalanság a társadalmi kirekesztés egyik legszélsőségesebb formája; üdvözli a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjának elindítását, amelynek végső célja a hajléktalanság 2030-ig történő megszüntetése; felszólítja a tagállamokat, hogy fogadjanak el megfelelő, a „lakhatás mindenekelőtt” elven alapuló, nemzeti és uniós finanszírozással ellátott ambiciózus nemzeti stratégiákat annak érdekében, hogy megelőzzék a hajléktalanságot, és biztosítsák a megfelelő, biztonságos és megfizethető lakhatáshoz való hozzáférést;
31. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nemzeti reformprogramokban foglalt, megfizethető lakhatásra vonatkozó nemzeti tervek révén mindenki számára biztosítsák a tisztességes lakhatáshoz való hozzáférést;
32. üdvözli, hogy az LMBTIQ-személyek egyenlőségére vonatkozó stratégiában figyelmet

fordítottak az LMBTIQ-személyek hajléktalanságára, különösen az LMBTIQ-fiatalok hajléktalanságára; felkéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együtt foglalkozzon az LMBTIQ-személyek hajléktalanságának problémájával;

33. úgy véli, hogy a jó minőségű, megfelelő, hozzáférhető és megfizethető szociális szolgáltatások előfeltételei a Covid19-világjárvány utáni helyreállításnak és a szociális jogok európai pillére sikeres végrehajtásának, különös tekintettel a szegénység és a társadalmi kirekesztés minden formájának csökkentésére;
34. megjegyzi, hogy a szegénységben élő emberek számának 15 millió fővel való csökkentésére irányuló kiemelt célt nem lehet elérni a legkiszolgáltatottabbak helyzetének kezelése nélkül; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki célzott módszereket a tartósan munkanélküli személyek és hajléktalanok, valamint a többszörös akadályokkal és többfajta megkülönböztetéssel szembesülő személyek támogatására;
35. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák három éves korig az ingyenes közoktatáshoz való egyetemes hozzáférést az EU-ban, ami hozzájárulna a következő nemzedék esélyegyenlőségéhez, valamint a nők munkaerőpiaci részvételének növeléséhez; hangsúlyozza a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv átültetésének fontosságát annak érdekében, hogy a férfiak és a nők számára biztosítsanak egyenlő hozzáférést és a szabadságok kiegyensúlyozott igénybevételét, ami lehetővé teszi a gyermekes szülők vagy az eltartott hozzátartozókkal rendelkező munkavállalók számára, hogy jobban összehangolják a gondozási és a szakmai kötelezettségeket;
36. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány fő áldozatai a családok, gyermekek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok; hangsúlyozza, hogy a gyermekszegénység felszámolásának, valamint a gyermekek jólléte és esélyegyenlősége biztosításának Európa legfontosabb prioritásai közé kell tartoznia; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon az európai gyermekgarancia sürgős megvalósításán, és biztosítson 20 milliárd EUR összegű külön költségvetést erre a feladatra, és hajtsa végre e feladatot a 2021–2027 közötti időszakban a gyermekeket és családjaikat sújtó szegénység elleni küzdelem érdekében, korlátozások nélkül; hangsúlyozza, hogy ezt a szegénység csökkentésének célkitűzéséhez való hozzájárulás érdekében a minimáljövedelemről szóló tanácsi ajánlásra irányuló, küszöbön álló javaslatnak kell kísérnie; hangsúlyozza, hogy az európai gyermekgarancia célja a társadalmi kirekesztés megelőzését és leküzdését célzó nemzeti politikák támogatása azáltal, hogy migrációs jogállásuktól függetlenül valamennyi rászoruló gyermek számára biztosítja a kulcsfontosságú szolgáltatásokhoz való hozzáférést, beleértve a harmadik országbeli állampolgárságú gyermekeket is; úgy véli, hogy a gyermekgaranciát ki kell terjeszteni, hogy kiegészítse a nemzeti gyermekellátási rendszereket; felhívja a tagállamokat, hogy használják fel a többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) keretében rendelkezésre álló forrásokat annak biztosítására, hogy a gyermekgarancia megakadályozza és leküzdje a rászoruló gyermekek társadalmi kirekesztését és szegénységét, és elősegítse az esélyegyenlőséget; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy gondosan kövesse nyomon az e területen elért eredményeket;
37. emlékeztet arra, hogy a világjárvány a fiatalokat sújtotta a legkeményebben, akik

felülreprezentáltak a vilá járvány miatti korlátozások által leginkább érintett ágazatokban, nagyobb valószínűséggel dolgoznak ideiglenes vagy részmunkaidős szerződéssel, más csoportokhoz képest nagyobb valószínűséggel szembesülnek lakhatási bizonytalansággal, és mivel a vilá járvány aránytalanul nagy hatással van az étellel való elégedettségükre és mentális jóllétükre, a fiatalok közel kétharmadát fenyegeti a depresszió¹⁶; felszólít az ifjúsági garanciaeszköz megerősítésére és a nemzeti rendszerek aktualizálására azzal a céllal, hogy 2030-ig legalább 50%-kal csökkenjen a tartós és az ifjúsági munkanélküliség, feltételeket vezetve be a minőségi munkahelyek teremtésére vonatkozóan is, összhangban az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendjének 8. fenntartható fejlődési céljával; úgy véli, hogy eljött az ideje annak, hogy az ifjúsági garancia valamennyi tagállam számára kötelező és inkluzív legyen, ideértve a hosszú ideje nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő, illetve a hátrányos társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező fiatalokat, például a fogyatékossgal élő és a roma fiatalokat célzó aktív tájékoztatási intézkedéseket is;

38. kiemeli, hogy a tagállamoknak továbbra is elegendő ESZA+-forrást kell fordítaniuk a jó minőségű ifjúsági foglalkoztatást, a szakoktatást és szakképzést, különösen a tanuló szerződéses gyakorlati képzést és a vállalkozói készségeket támogató célzott intézkedésekre és strukturális reformokra; hangsúlyozza továbbá, hogy a tagállamoknak a gyermek- és ifjúsági garancia célkitűzéseivel összhangban reformokat és beruházásokat kell végrehajtaniuk a következő generáció, a gyermekek és a fiatalok érdekében, hogy hozzáférjenek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott finanszírozásához; felszólítja a Bizottságot, hogy a szemeszter ciklusain és a a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében megvalósuló nemzeti reformprogramokon keresztül szorosán kövesse nyomon a tagállamok e területre irányuló beruházásait;
39. kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy kezeljék a gyermekszegénységet és a társadalmi kirekesztést okozó strukturális problémákat a foglalkoztatottság és társadalmi befogadás magas szintjének előmozdítása révén, többek között a hátrányos helyzetű csoportok esetében is; hangsúlyozza, hogy a munkaviszonyokban biztosítani kell a nemek közötti egyenlőséget, a megkülönböztetésmentességet és a társadalmi egyenlőséget; hangsúlyozza, hogy ez a fenntartható és virágzó gazdaság, valamint az erős demokrácia fontos építőköve;
40. hangsúlyozza, hogy minden gyermeknek joga van az emberi jogokhoz és a biztonságos környezethez, amelyek alapvető feltételei a korai iskolaelhagyás megelőzésének, mentális egészségük védelmének, valamint a társadalomban és a munkaerőpiacon való teljes körű részvételüknek; sajnálja, hogy e tekintetben az LMBTI-gyermekek gyakran válnak zaklatás és erőszak áldozataivá az iskolákban, és hogy ez súlyos hatással van jóllétükre; úgy véli, hogy a zaklatás elleni politikáknak, valamint a gyermekek szexuális irányultságra és nemi identitásra vonatkozó információkhoz való hozzáféréseinek az oktatási rendszerek szerves részét kell képezniük;
41. hangsúlyozza, hogy o az európai szemeszter országspecifikus ajánlásai értelmében a fogyatékossgal élőket fenyegető szegénység kockázatának csökkentése érdekében be

¹⁶ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20036en.pdf

kell fektetni a megfelelő, más jövedelemformákkal összeegyeztethető fogyatékosági támogatásokba;

42. hangsúlyozza, hogy a szociális szolgáltatások megerősítése érdekében határozott és hatékony szociális beruházásra van szükség európai, nemzeti és regionális szinten;
43. felszólítja az Uniót és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a társadalmunkban mindenki, de különösen a fiatal generáció megfelelő képességekkel rendelkezzen ahhoz, hogy munkát találjon és kibontakoztathassa a tehetségét; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az uniós oktatási programokat, miközben az oktatást és a képzést össze kell hangolni a jövő gazdaságának és társadalmának szükségleteivel; a munkavállalóknak, a tanároknak és az oktatóknak azonosítaniuk és támogatniuk, valamint elő kell mozdítaniuk a megfelelő készségeket a képzés során; úgy véli, hogy a digitális infrastruktúrába való beruházás elkerülhetetlen; meggyőződése, hogy az olyan akadályok, mint a munkaerőhiány, gátolják a gazdasági növekedést; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy haladéktalanul hajtsanak végre egy, a munkaerőhiány kezelésére irányuló átfogó szakpolitikai intézkedéscsomagot, amely a megélhetést biztosító bérekre, a munkafeltételek javítására, a munkaerő Unión belüli mobilitásának erősítésére és a migránsok munkaerőpiaci integrációjának megkönnyítésére összpontosít és egyszerűsíti a finanszírozáshoz való hozzáférést a kkv-k számára; szorgalmazza az európai képesítési keretrendszer megerősítését az európai határokon kívül megszerzett kompetenciák és képesítések megfelelő elismerése érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy ismerjék el, hitelesítsék és tanúsítsák a harmadik országból származó személyek meglévő hivatalos és nem formális kompetenciáit, képességeit és szaktudását; hangsúlyozza, hogy garantálni kell a formális, informális és nem formális oktatáshoz, valamint az egész életen át tartó, magas színvonalú képzéshez való hozzáférést;
44. hangsúlyozza a megfelelő forrásokkal ellátott állami foglalkoztatási szolgálatok fontosságát; úgy véli, hogy az állami foglalkoztatási szolgálatoknak személyre szabott támogatást és igényfelmérést kell nyújtaniuk a fogyatékosággal élő álláskereső, az idősebb álláskereső és a tartósan munkanélküliek számára;
45. úgy véli, hogy az európai szemeszter soron következő ajánlásainak a személyre szabott, hosszú távú ápolás-gondozás minőségére és finanszírozására, valamint munkafeltételeire kell összpontosítaniuk, beleértve a szociális ellátást és támogatást is; emlékezteti a tagállamokat az asztanai nyilatkozatra (2018) és azon kötelezettségvállalásukra, hogy megerősítik az egészségügyi alapellátást annak érdekében, hogy méltányos, hozzáférhető, biztonságos és megfizethető közösségi alapú ellátást biztosítsanak az idősek számára;
46. mély aggodalmát fejezi ki a világjárványnak a munkavállalók és általában a társadalom egésze mentális egészségére gyakorolt hatása miatt; felkéri a Bizottságot, hogy rendszeresen terjesszen elő ajánlásokat a mentális egészségügyi rendszerek megerősítésére;
47. úgy véli, hogy a foglalkoztatáspolitikai ajánlásoknak nem szabad szem elől téveszteniük a tartós munkanélküliséget és az inaktivitást, különösen az idősek körében; üdvözli a néhány tagállamnak címzett korábbi ajánlásokat, amelyek arra utalnak, hogy felül kell

vizsgálni a fiatalok foglalkoztatásának előmozdítását célzó munkaerő-felvételi ösztönzők rendszerét; felkéri a Bizottságot e tekintetben, hogy terjessze ki ezeket az idősebb álláskeresőkre is;

48. hangsúlyozza, hogy a szexuális és nemi alapú erőszaknak rendkívül káros és sokféle egészségügyi következményei vannak, amelyek bizonyítottan súlyos fizikai és mentális egészségügyi következményekkel párosulnak; kéri ezért a szexuális és nemi alapú erőszak női áldozatainak megfelelő védelmét és számukra források biztosítását, és e célra a források és a hatékony fellépés növelését;

IV. fejezet

49. aggodalmát fejezi ki számos áru globális hiánya miatt, amely részben a világméretű járvány által okozott fennakadásoknak tudható be; felhívja a Bizottságot, hogy azonosítsa a stratégiai termelési helyszínek hiányát, és terjesszen elő stratégiákat az EU kritikus iparágakban való önellátásának megerősítésére és a források diverzifikálására az EU nem demokratikus harmadik országoktól való függőségének csökkentése érdekében; felszólít az ipari stratégia társadalmi és gazdasági szempontból fenntartható dimenziójának megerősítésére, különös tekintettel a minőségi foglalkoztatásra és a stratégiai értékláncokra az EU-ban, valamint e tekintetben a szükséges szabályozási követelmények kiigazítására vagy bevezetésére a fenntartható és szilárd európai ipari kapacitás és a megfelelő, feltételekhez kötött pénzügyi támogatás biztosítása érdekében; támogatja a szociális partnereket bevonó ambiciózus és koherens iparpolitikát a reálgazdaság megerősítése, valamint a versenyképes és fenntartható iparágak és szolgáltatások előmozdítása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki új keretirányelvet a munkavállalók tájékoztatásáról, a velük folytatott konzultációról és részvételükről az európai minimumszabályok tekintetében, beleértve a változásokra való felkészülést is; kéri továbbá az európai üzemi tanácsról szóló irányelv felülvizsgálatát a munkavállalók képviselőinek tájékoztatáshoz és konzultációhoz való jogának megerősítése érdekében, különösen a szerkezetátalakítási folyamatok során; úgy véli, hogy az erős ipari bázishoz egyenlő versenyfeltételekre van szükség, az innovációt erőteljesen támogató ösztönzőkkel, magas szintű környezetvédelmi szabványokkal és jó munkafeltételekkel; hangsúlyozza, hogy a szociális partnerek bevonása fontos szerepet játszik az ipari stratégiák kidolgozásában;
50. felhívja a Bizottságot, hogy a függőség csökkentése érdekében fokozza az európai ipari és termelési kapacitást; hangsúlyozza a technológiai szuverenitás fejlesztésének, valamint az európai értékek és munkahelyek megteremtésének fontosságát a stratégiai ipari területeken; hangsúlyozza az uniós stratégiai autonómia és az ellátási lánc rezilienciájának fontosságát;
51. alapvető fontosságúnak tartja, hogy a fenntartható vállalatirányítás biztosítása, valamint a stratégiai fontosságú áruk hiányának és a termelés áthelyezésének megelőzése érdekében bevonják a munkavállalókat a vállalat ügyeibe; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozzák meg a szükséges feltételeket és követelményeket annak érdekében, hogy 2030-ig a vállalatok legalább 80%-a fenntartható vállalatirányítási megállapodások hatálya alá tartozzon, a munkavállalókkal egyeztetett stratégiákat kialakítva annak érdekében, hogy az irányítási gyakorlatokon és a piaci jelenlétén keresztül pozitívan befolyásolják a környezeti, társadalmi és gazdasági fejlődést,

javítsák az igazgatók elszámoltathatóságát a fenntarthatóság vállalati döntéshozatalba való beépítésével kapcsolatban, és előmozdítsák azokat a vállalatirányítási gyakorlatokat, amelyek hozzájárulnak a vállalat fenntarthatóságához, ideértve a vállalati beszámolást, az igazgatótanács javadalmazását, a bérek közötti maximális különbséget, az igazgatóság összetételét és az érdekelt felek bevonását;

52. szorgalmazza egy kötelező emberi jogi átvilágításról és felelősségteljes üzleti magatartásról szóló irányelv elfogadását, amely kiterjed a munkavállalók jogaira, például az egyesülési jogra és a kollektív tárgyalásokhoz való jogra, az egészségvédelemhez és biztonsághoz való jogra, a szociális védelemre és a jó munkakörülményekre, és bevezeti a vállalatok tevékenységeinek és üzleti kapcsolatainak – ezen belül a szállítói és alvállalkozói láncainak – kötelező átvilágítását; hangsúlyozza, hogy ennek az irányelvnek biztosítania kell a szakszervezetek és a munkavállalók képviselőinek teljes körű bevonását az átvilágítás teljes folyamatába, és garantálnia kell a kollektív megállapodások eléréséhez való jogot a kellő gondosságra vonatkozó politikák megfelelő szintjein; hangsúlyozza, hogy mind a nemzeti munkaügyi felügyeli szerveknek, mind az Európai Munkaügyi Hatóságnak képesnek kell lenniük arra, hogy közös ellenőrzéseket folytassanak le a teljes láncban, panaszokat fogadjanak be, és megfelelő támoogatást ajánljanak fel minden uniós vállalat és a belső piacra belépni kívánó vállalatok számára; felszólítja a Bizottságot, hogy ragaszkodjon ahhoz, hogy az Unió valamennyi kereskedelmi partnere ratifikálja a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 81. egyezményét (munkaügyi ellenőrzés) és 129. egyezményét (munkaügyi ellenőrzés a mezőgazdasági ágazatban);
53. felhívja a Bizottságot, hogy törekedjen a gazdasági reziliencia megteremtésére, mozdítsa elő a stratégiai ágazatokba és a szociális jóléti rendszerekbe történő közberuházásokat, védje meg a vállalkozói szellemet és a kkv-kat, és jól fizető munkahelyekkel biztosítsa a társadalmi haladást az EU-ban; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék a gazdaság ellenálló képességét, versenyképességét és a jövőbeli válságokkal szemben felkészültségét, hogy olyan vállalkozásbarát környezetet teremtsenek, amely elősegíti a beruházásokat és vállalkozók bevonását, valamint hogy a tagállamok szubszidiaritásának tiszteletben tartása mellett biztosítsák a tisztességes életet lehetővé tevő munkahelyekkel rendelkező, méltányos és szociális EU-t, amely senkit sem hagy hátra; felhívja a tagállamokat, hogy csökkentsék a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terheket, különös tekintettel az európai gazdaság gerincét alkotó kkv-kra;
54. felhívja a Bizottságot, hogy építsen be ajánlásaiba egy arra irányuló felkérést, hogy minden tagállam ruházzon be a szociális gazdaságba és a körforgásos gazdaságba, nemcsak a munkahely-teremtési potenciáljuk, hanem amiatt is, mert lehetővé teszik az inkluzív gazdasági fellendülést és a zöld átállást;
55. hangsúlyozza, hogy a munkaerő-piaci szűk keresztmetszetek megszüntetése érdekében kezelni kell a készséghiányt és a szakemberhiányt az EU-ban; megjegyzi, hogy e hiányosságok némelyike akadályozza a termelékenységet és a gazdasági növekedést, és visszatartja a munkavállalókat a munkaerőpiacra való belépéstől; hangsúlyozza, hogy át kell alakítani és korszerűsíteni kell a képzést, a formális és nem formális oktatást, valamint javítani kell a pályaorientációt, a digitális készségek elsajátítását és a digitális oktatást, valamint elő kell mozdítani a szakképzést és az egész életen át tartó tanulást;

aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a jövőbeli munkaerőpiacok igényeivel összhangban javítani kell a digitális készségeket az EU-ban, ami többek között az informatikai szakemberek hiányában is tükröződik; hangsúlyozza továbbá a digitális alapkészségek fontosságát a társadalmi befogadás szempontjából, köztük az idősek és a távoli területeken élők számára; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kettős – digitális és zöld – átállással összefüggésben a szakoktatásra és -képzésre összpontosítsanak fektessenek be, az oktatás minden szintjén, az át- és továbbképzésben, valamint az egész életen át tartó tanulás során, különös tekintettel a lányok és nők TTMM-készségeire; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy minden munkavállaló számára egyenlő hozzáférést kell biztosítani a képzéshez; szorgalmazza az EU oktatási rendszereinek egységesebbé tételét, és a képesítések szélesebb körben történő elismerését; hangsúlyozza, hogy hálózati környezetet kell teremteni az oktatási és felsőoktatási intézmények, a szakképzési központok és a munkaadók számára, amelyek együttműködnek a munkaerőpiac jövőbeli igényeinek előrejelzése és kielégítése érdekében; kiemeli, hogy a munkaképes korú népesség csökkenésével összefüggésben alapvető fontosságúak azok az intézkedések, amelyek több embert vonnak be a munkaerőpiacra; úgy véli, hogy a migránsok munkaerőpiaci integrációja kedvező hatással lehet a munkaerő-kínálatra, csökkenheti a munkaerőhiányt és támogathatja a magasabb foglalkoztatási rátákat; úgy véli, hogy ezt más intézkedésekkel kell kombinálni; hangsúlyozza az egészségesebb munkavégzés lehetővé tételének, a munkakörülmények javításának és a munkaerőpiacoknak a munkavállalók életük során változó szükségleteihez való jobb hozzáigazításának fontosságát;

56. kéri a Bizottságot, hogy az európai szemeszter folyamatában kezelje prioritásként a tartós ápolás-gondozás reformját és az abba történő beruházásokat, valamint a minőségi, hozzáférhető, megfizethető és megfelelő tartós ápolás-gondozás biztosítása iránti igényeket, a közösségi, személyközpontú és az önrendelkezést elősegítő ápolási-gondozási szolgáltatásokra összpontosítva, amelyek megfelelnek az emberek szükségleteinek és hozzáférhetőek az alacsonyabb jövedelműek számára; megjegyzi, hogy a tartós ápolás-gondozásba történő beruházások lehetőséget nyújtanak a munkahelyteremtésre; hangsúlyozza, hogy fontos figyelmet fordítani a tisztességes béreket és munkafeltételeket biztosító minőségi munkahelyek teremtésére;
57. hangsúlyozza, hogy a fejlett digitális technológiák alkalmazásába, valamint a kutatásba és az innovációba történő beruházás kulcsfontosságú a digitális átállást irányító jövőbeli gazdaságpolitikák szempontjából; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a köz- és magánszektorban egyaránt kezeljék a digitális beruházások terén mutatkozó hiányokat, különös figyelmet szentelve a kkv-k támogatására;

V. fejezet

58. hangsúlyozza, hogy az igazságos átmenet biztosítása érdekében foglalkoznunk kell a céljaink megvalósítása során felmerülő kihívásokkal és lehetőségekkel, és meg kell ragadnunk azokat; úgy véli, hogy a karbonsemleges gazdaságra való áttérésnek méltányosnak kell lennie, amelyet a társadalmi igazságosság jellemez, és nem hagyja hátra sem a munkavállalókat, sem a helyi közösségeket; hangsúlyozza, hogy a munkahelyeket meg kell őrizni és javítani kell a munkakörülményeket egy olyan szociális piacgazdaságra alapozva, amely erős kutatással és innovációval rendelkezik az új technológiák terén; úgy véli, hogy a zöld és digitális átállásnak méltányosnak és

inkluzívnak kell lennie, és egy fenntarthatóbb és versenyképesebb Európához kell vezetnie, ahol a munkavállalók méltósággal és fejlődési lehetőségekkel rendelkeznek; megjegyzi, hogy a Bizottság 2021. tavaszi gazdasági előrejelzése szerint a közberuházások 2021-ben és 2022-ben a 2019-es adatokhoz képest várhatóan növekednek;

59. egyetért a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet meghatározásával, amely szerint a fenntartható fejlődéshez vezető igazságos átmenet a munka jövőjének emberközpontú megközelítése, amely átalakítja a gazdaságokat és a társadalmakat, maximalizálja a tisztességes munka lehetőségeit mindenki számára, csökkenti az egyenlőtlenségeket, elősegíti a társadalmi igazságosságot, valamint támogatja az ipart, a munkavállalókat és a közösségeket;
60. emlékeztet az európai, nemzeti és ágazati szociális partnereknek a változásokra való felkészülésben betöltött kulcsfontosságú szerepére; kiemeli, hogy a szakszervezeteket és a munkavállalók képviselőit szorosan be kell vonni a döntéshozatal minden szintjén a hatékony és igazságos átmenet biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a kollektív tárgyalások alapvető szerepet játszanak a legmagasabb szintű munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági normák, a releváns készségek fejlesztése és a változásokra való stratégiai felkészülés biztosításában; hangsúlyozza, hogy az európai és nemzetközi emberi jogok minden munkavállalónak garantálják az ahhoz való jogot, hogy szakszervezetet szervezzenek, alapítsanak és hozzá csatlakozzanak, kollektív tárgyalásokon vegyenek részt, jogaik védelme érdekében kollektíven lépjenek fel és a kollektív szerződések által biztosított védelemben részesüljenek, foglalkozási viszonyuktól függetlenül; felszólítja a tagállamokat, hogy szüntessék meg a kollektív tárgyalásokat akadályozó nemzeti jogszabályokat, többek között azáltal, hogy szervezés, információmegosztás és konzultáció céljából biztosítják a szakszervezetek munkahelyekre való bejutását, megerősítve a munkavállalók képviselőit;
61. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az egyenlőtlenségek csökkentésére és a mindenki számára elérhető tisztességes munkakörülmények védelmére irányuló kezdeményezéseket; a távmunka kapcsán hangsúlyozza a munka és a magánélet elválasztásához való jogot, a munkahelyi pszichés jólétet, valamint a munkahelyi egészséget és biztonságot; kéri, hogy a munkavállalók számára értékes munkahelyeket teremtsenek, és ezáltal erősítsék meg a szociális partnerek és a kollektív tárgyalások szerepét is; üdvözlí a platform-munkavállalók munkakörülmények javításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatot, és kéri annak mielőbbi elfogadását; üdvözlí a munkaviszony megdönthető vélelmének bevezetését, amely a digitális munkaplatformokon dolgozó valamennyi személy esetében a tényleges tartalom szerinti minősítés ezen irányelv szerinti elsőbbségének elvén alapul; alapvető fontosságúnak tartja az egyenlő versenyfeltételek biztosítását, valamint azt, hogy a platformokra ugyanazok a munkaerő-piaci szabályok vonatkozzanak, mint a hagyományos vállalatokra; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a digitális platformok átlátható, megkülönböztetésmentes és etikus algoritmusokat használjanak; hangsúlyozza az emberi munkaügyi kapcsolatok és a munkahelyi méltóság fontosságát, és alapvető fontosságúnak tartja, hogy az algoritmus irányítását emberek felügyeljék, döntéseik pedig elszámoltathatók, megtámadhatók és adott esetben visszafordíthatók legyenek;

62. felszólítja a tagállamokat, hogy fokozzák a tisztességtelen munkaerő-közvetítő ügynökségekkel szembeni jogérvényesítést és küzdelmet; felhívja a Bizottságot, hogy az uniós szintű közbeszerzések során tegye kötelezővé a tanúsítást, és e célból hozzon létre egy társadalmi nyilvántartást; emlékeztet a társadalmilag felelős közbeszerzés szerepére a munkahelyteremtésben, a tisztességes munkában, a társadalmi és szakmai beilleszkedésben, és a veszélyeztetett csoportok jobb körülményeinek megteremtésében; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül – finanszírozniuk kell az e területet érintő reformokat, annak érdekében, hogy a közbeszerzési szabályokat dinamikusabbá és átláthatóbbá tegyék, figyelembe vegyék a szociális és munkaerőpiaci célkitűzéseket, és a szociális gazdasági cselekvési tervvel összhangban elősegítsék különösen a szociális gazdasági vállalkozások közbeszerzési pályázatokhoz való hozzáférését;

o

o o

63. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

Tekintettel Európa gazdasági helyzetére és a Covid19-világjárvány következményeire, ez a jelentés értékét tekintve különös jelentőséggel bír. Ezért nagyon fontos az előadó számára, hogy ezt a jelentést valamennyi képviselőcsoport támogassa, és szélesebb közönséghez is eljusson.

A jelentés ezért fontosságát, célkitűzéseit és egyértelműségét tekintve különbözik a korábbi jelentésektől. Európa és a világ piacait nemcsak a Covid19 érintette súlyosan, hanem a klímaválság, a mesterséges intelligencia, valamint a szociális szabályozások és a piacgazdaság közötti növekvő egyensúlyhiány is, ami rendkívül negatív mechanizmusokat eredményez.

Figyelembe véve, hogy Európa és piacai különböző szintű fejlődési folyamaton mennek keresztül – és ennek a folyamatnak folytatódnia kell –, a jelentés alátámasztja a Világgazdasági Fórum úgynevezett „Great Reset” (Nagy Újraindítás) kezdeményezésének elutasítását is, amely a világgazdaság és a társadalom Covid19-világjárványt követő átalakítását javasolja.

Az előadó elfogadja, hogy számos más tematikus jelentés multidiszciplináris megközelítést alkalmaz. Kifejezetten hangsúlyozza, hogy ez a jelentés számos szinten kiegészítő jellegű, hogy tiszteletben kell tartani a Stabilitási és Növekedési Paktumot, és meg kell őrizni az egyes tagállamok költségvetési rugalmasságát, tiszteletben tartva a szubszidiaritás elvét és Európa sokszínűségét. Ez a jelentés nagyon konkrét megállapításokat tartalmaz, amelyek központi jelentőséggel bírnak az életképes, reziliens és fenntartható európai gazdaság szempontjából.

Az I. fejezet a fenntartható gazdasági növekedés hangsúlyosabbá tételét, valamint finanszírozásának növelését szorgalmazza. Tekintettel az európai állami költségvetések kiürült kormányzati kasszáira, új és jobb finanszírozási módokat kell találnunk.

A gazdasági programok és az eddig rendelkezésre bocsátott források nem lesznek elegendőek az életképes, fenntartható és tartós gazdasági fellendüléshez, valamint a további válságokkal szemben ellenállóbb stabil piacokhoz. A fenntartható gazdasági növekedés célja annak szavatolása kell, hogy legyen, hogy a lehető legjobban átvészeljük a jövőbeli válságokat, biztosítsuk a piacokat és bővítsük az infrastruktúrát, és ezzel párhuzamosan gondoskodjunk ezek éghajlatbarát hatásáról.

Az úgynevezett „Manacle Bonds” rendszere e célt szolgálja. Az előadó javasolja, hogy a Bizottság vizsgálja felül és ennek megfelelően vezesse be ezt a rendszert.

A rendszer magyarázata során megjegyzendő, hogy az előadó ellenzi mind a magasabb tagsági hozzájárulással megvalósuló euróövezeti költségvetést, mind pedig az államadósság eurókötvények révén történő általános közösségiesítését. Az előadó észszerű intézkedésnek tartja az EKB megreformált kötvényvásárlási programjának megközelítését.

Az EKB-nak képesnek kell lennie arra, hogy az EU által kibocsátott kötvényeket vásároljon. Az EU (adósság)kötvényt bocsátana ki, amely például európai gazdasági intézkedéseket tartalmazna, vagy lehetővé tenné egy gyermekek után járó európai támogatás finanszírozását.

Nem szabad lehetővé tenni nemzeti intézkedések finanszírozását. Csak közös európai intézkedéseket kell belefoglalni ebbe a programba – egyetemlegesen – a köz haszna érdekében. Az (adósság)kötvények nem forgalomképesek, intézmények és magánbefektetők nem vásárolhatják meg azokat. Ezeket a kötvényeket csak az EKB birtokolhatja. Nem kamatigérvényt, hanem visszafizetési időpontot tartalmaznak. A kötvény kibocsátásában részt vevő valamennyi tagállam felelős a visszafizetésért. A tagállamok csak a rájuk eső részért felelősek. A visszafizetés elmulasztása a jövőbeni kibocsátások esetében az elutasítás okául szolgálhat. A szolidaritás érdekében valamennyi tagállamnak részt kell vennie egy (adósság)kötvényben. A tagállamok de facto egyetértenek

- az elérendő célban (a gyermekszegénység elleni küzdelem egy gyermekek után járó európai támogatás révén), (a munkanélküliség elleni küzdelem csökkentett munkaidős járadék / gazdasági intézkedések révén) stb.;
- az (adósság)kötvény összegében;
- a visszafizetés időpontjában;
- a lehetséges előfeltételekben (reformok) a (társ)kibocsátó államok számára is.

Az EKB saját kritériumai (például múltbeli fizetési mérleg, jogi felülvizsgálat stb.) alapján döntene arról, hogy a kibocsátott (adósság)kötvény megvásárolható-e. Az EKB függetlenül döntene. Nincs garancia arra, hogy az (adósság)kötvényt ténylegesen el lehet helyezni. Az (adósság)kötvényeket csak az EKB vásárolhatja meg, ami lehetővé teszi számára, hogy ellenőrzött módon pénzt fecskendezzen a közös gazdasági térségbe, majd törlesztéskor semlegesítse azt. Mivel csak az EKB jár el hitelezőként, a követelésről való későbbi lemondás teljes mértékben lehetséges. Az adósságkötvény e formája bővíti a politikai mozgásteret, ugyanakkor megőrzi az Európai Központi Bank függetlenségét.

A II. fejezet a környezet és az egészség közötti hatásokat, valamint a foglalkozás-egészségügy területén szükséges megelőző intézkedéseket mutatja be. A betegség miatt kiesett napok negatív gazdasági hatást gyakorolnak a termelésre, a termelési költségekre, valamint a kereskedelemre és a szolgáltatásokra.

A III. fejezet kiemeli, hogy az európai államok közötti konvergencia általában véve nem csak megtorpant, hanem egyre jelentősebb különbségek észlelhetők az északi, illetve a déli országokban élő emberek juttatásai közötti. Ennek eredményeként a szubjektív szegénység mindig eddiginél magasabb, és az objektív szegénységi ráták is nagyon magas szinten vannak.

Ezért elengedhetetlenül fontos, hogy a jövőorientált gazdasági programok a vásárlóerőre összpontosítsanak. Ez lehetővé teszi, hogy teljes mértékben eredményesek legyenek a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterében a 2022. évi éves fenntartható növekedési stratégia foglalkoztatási és szociális vonatkozásai tekintetében.

A fenntartható gazdasági növekedés stabilizálása érdekében a vásárlóerő növekedését általában a termelékenység ennek megfelelő növekedése követi. Ennek egyik következménye a csökkentett munkaidő és a munkanélküliség csökkenése, ami jelentős költségmegtakarítást eredményez. A nagyobb fogyasztás révén a tagállamokban nagyobb adóbevételekre is lehet számítani. Mindent egybevetve a vásárlóerő növekedése nemcsak gátolja a szegénység növekvő kockázatát, hanem azt aktívan korlátozza is. A III. fejezet ezért konkrétan a gyermekek után járó 25+25 euró összegű támogatás bevezetését javasolja, amelyet az alábbiakban ismertetünk.

Az élet egészében véve gyorsabbá, viharosabbá és összetettebbé vált. A gyermekes családok egyre inkább elszegényednek. Sok szülő már nem tud lépést tartani és túlterhelt. Egyre gyakoribbak a konfliktusok. Ennek egyik eredménye például a családon belüli erőszak fokozódása. Európa-szerte drasztikusan nő az elhanyagolással, a bántalmazással és a gyermekek elhanyagolásával kapcsolatos ügyek száma. Határozott fellépésre van szükség ahhoz, hogy felvegyük a harcot ezzel a jelenséggel szemben. Európának aktívan, közvetlenül és helyi szinten, a család egységén belül kell küzdenie a gyermekszegénység ellen.

A családok európai társadalmunk sarokkövét jelentik, mivel alakítják mindannyiunk együttélését, és ők biztosítják Európa fennmaradását. Csak erős családok képezhetnek olyan erős társadalmat, amely képes megállni a helyét a globális versenyben. A gyermekgarancia végrehajtása érdekében az előadó szükségesnek és régóta esedékesnek tartja a gyermekek után járó 25+25 támogatási rendszer bevezetését.

Ezt a kiegészítő európai gyermektámogatást nem lehet más juttatásokkal kompenzálni. Az Európai Bizottság által 2020 márciusában előterjesztett, „A gyermekgaranciáról szóló megvalósíthatósági tanulmány” című végleges jelentés részletesen ismerteti a meglévő jogalapot és felelősségi köröket. A 25+25 európai gyermektámogatás fenntartható gazdasági fejlesztési projektet hív életre. A családok ennek révén további pénzzel járulnak hozzá a készpénzforgalomhoz, ami közvetlenül és közvetve is valamennyi európai javát szolgálja.

Az 50 eurós összeg elengedhetetlen minden olyan, Európában született gyermek számára, akiknél a szülők jövedelme nem éri el az adott tagállam mediánjövedelmét. Gyermekenként 25 EUR a tagállamokban meglévő családi alapok közvetlen kifizetéseként valósulna meg, a másik 25 EUR/gyermek pedig a helyi szinten a családokkal aktívan együttműködő, újonnan létrehozott európai családi tanácsadók rendszerének kialakítását szolgálja.

Az Európai Családkísérő Program a következő célokat támogatja:

- Európa jelenléte a család egységében, ami lehetővé teszi az Európával való szorosabb azonosulást;
- a családok, az ellátási struktúrák és az Európa égisze alatt működő közösségek közötti kapcsolat kialakítása;
- családoknak nyújtott megelőző támogatás a terhességtől kezdve a gyermekek felnőttkoráig, a családok mint közösség igényeihez igazítva;
- a problémák korai felismerése (túlzott elvárások, elhanyagolás, bántalmazás, elhagyás, családon belüli erőszak, gyermekek fejlődési rendellenességei stb.);
- olyan megoldások, amelyek magukban foglalják a már meglévő ellátási struktúrákat és e struktúrák egyéni hálózatba szervezését a családok számára.

Ha az Európai Uniót családbarátabbá tesszük, ismét több gyermek születik majd Európában, vagyis a családok megerősítése a társadalom egészének megerősítését jelenti.

A IV. fejezet kifejezetten a fenntartható gazdasági növekedéssel foglalkozik, amelyet az olyan fontos termelőlétesítmények újra európaivá tétele révén lehet elérni, mint például a félvezetőtechnológia, a gyógyászati termékek, a gyógyszerek és a higiéniai termékek rövidített ellátási láncokkal, a foglalkoztatási ágazatok fejlesztése és bővítése érdekében. A IV. fejezetben az előadó a szakképzett munkaerő hiányának hatásával, valamint az oktatás, az innováció és a kutatás növekvő jelentőségével is foglalkozik. Ezek a társadalmilag elfogadható európai foglalkoztatás pillérei.

Az V. fejezet a termelési, szolgáltatási és kereskedelmi elvek javítása révén történő fenntartható gazdasági növekedésről szól.

Az európai szociális foglalkoztatási politika szempontjából ez azt jelenti, hogy a családbarát jelleget, a fenntarthatóságot, az éghajlatbarát jelleget, a bérek átláthatóságát és a foglalkoztatás alapvető szociális értékeit a tanúsításhoz szükséges szociális nyilvántartás rögzíti. Majd ezeket a nyilvános és az egész Európára kiterjedő pályázatok esetében kodifikálni kell, és ezeknek a fenntartható, társadalmilag elfogadható foglalkoztatás és gazdasági növekedés előmozdítását kell szolgálniuk.

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	28.2.2022
A zárószavazás eredménye	+ : 15 - : 11 0 : 29
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ádám Kósa, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Giuseppe Milazzo, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Michal Šimečka, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Konstantinos Arvanitis, Alin Mituța, Evelyn Regner, Eugenia Rodríguez Palop, Véronique Trillet-Lenoir, Anna Zalewska

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

15	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Stelios Kypourouopoulos, Maria Walsh
Renew	Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Alin Mituța, Dragoș Pîslaru, Monica Semedo, Michal Šimečka, Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne

11	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Dominique Bilde, Nicolaus Fest, France Jamet, Elena Lizzi, Guido Reil, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa, Daniela Rondinelli
PPE	Radan Kanev
The Left	Sandra Pereira

29	0
ECR	Giuseppe Milazzo, Elzbieta Rafalska, Beata Szydło, Anna Zalewska
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Tomáš Zdechovský
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Evelyn Regner, Marianne Vind
The Left	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Tatjana Ždanoka

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás